

- Kalendárium, Úvodník str. 2
- Nová soutěž, Adaptační kurz str. 3,4
- Literární strana str. 4,5,6
- Co nemá ráda Covidice? str. 7
- Mňamka od našich žáků str. 8
- Adventní příloha—advent str. 9
- Vánoční příloha—betlémy str. 10, 11
- Rouhův Betlém z Velešína str. 12

NOVÁ SOUTĚŽ: „ZNÁŠ NAŠE MĚSTO?“

informace na str. 3

Úvodník

Když se podíváme kolem sebe—a teď nemyslím jen kolem svého domu—vidíme za dva roky proměnu našich tváří, výrazů, chování. Všude ve světě bují strach. Ano. Ten strach, který je do nás dnes a denně vkládán prostřednictvím médií, politiky, státníků, ale i jen obyčejných lidí, které potkáváme. Strach z nemoci, strach z válek, strach z humanitární a migrační krize, strach z života, strach z odmítnutí, strach ze smrti. ... STRACH. Ten věčný přítel zla. Máme ho vnímat? Jak se k němu máme postavit?

Určitě je dobré a pro nás užitečné vnímat realitu. Máme zde celosvětový boj s nemocí, vnímáme i zde v Evropě napětí mezi národy (hlavně momentálně na východě od nás), reflektujeme migranty, prožíváme krizi západní civilizace atd., atd. Je toho opravdu hodně kvůli čemu máme být ve střehu. Ale mít z toho strach? Strach, který nás svazuje, vyrábí stres, způsobuje další nemoci, působí frustraci, depresi a nevyrovnanost, vytváří nevraživost, ba dokonce nenávisť? Za sebe říkám NE!

Možná se ale ptáte co s tím, když na nás všude číhá?

Obrnit se. Obalit své nitro něčím hezkým, pozitivním. Všimnout si kolem sebe hezkých věcí, které tady opravdu jsou a nevymizely. Zavzpomínat třeba na hezké chvíle s někým, s kým je nám dobře. Přechystat si hezkou knihu, poslouchat příjemnou hudbu, ponořit se do světa fantazie, vnímat sám sebe. Určitě byste našli mnoho dalších způsobů, jak si udělat hezky.

Mít soucit, rozdávat něhu a lásku. To vše vytváří kolem našeho srdce rytířskou zbroj proti strachu. Zapálené srdce pro dobro. To dává smysl našim životům, prozařuje naše nitro až navenek. Tak máme bojovat se strachem. To je cesta ven.

Zanedlouho začne advent. Pojdme ho prožít beze strachu. Pojdme se těšit z maličkostí všedních dní. Pojdme vyjít ze strachu a rozdávat trochu toho úsměvu, naděje, soucitu, lásky. Pojdme. Věřím, že jsme toho schopni. Pak jsme schopni narovnat vše zkřivené a zubožené. Pak jsme schopni alespoň částečně začít pracovat na světě beze strachu. Pojdme začít každý sám u sebe.

A aby nezůstalo jen u slov, chceme i my v časopisu rozdávat radost. Nejen, doufám, příjemným čtením potěšit duši, ale chceme potěšit též tělo. Vypisujeme totiž soutěž o sladké a možná i čtenářské odměny. Bližší informace naleznete na str. 3

Hezký a sladký advent prozářený světlem lásky přeje

Petr Pešek

Bylo, bude—kalendárium

Kalendárium je v této době těžké plánovat. Nevíme, které akce budou povoleny. Vypisujeme alespoň předpokládané akce a návraty do škol.

3.12.2021	Adventní koncert v kapli Černém Dubu—sbor a orchestr
16.12. 2021	Vánoční zastavení ve škole?
23.12.— 2.1.2022	Vánoční prázdniny
3.1.2022	Návrat do školy po vánočních prázdninách
31.1.2022	Pololetní vysvědčení
4.2.2022	Pololetní prázdniny

Nová soutěž

V tomto čísle rozjždíme novou soutěž o sladké ceny. Možná bude i kniha pro ty, co dokážou i něco navíc.

O CO JDE?

V každém čísle budou fotografie z některého zajímavého místa v Českých Budějovicích. Vaším úkolem je místo poznat a napsat nám do redakce, kde se nachází. **Pokud napíšeš i nějaké bližší informace vztahující se k místu, máš šanci získat i hodnotnější cenu.**

Sladkou odměnu získává prvních 5 správných odpovědí.

V dalším čísle se budeme dané památce (místu) věnovat podrobněji.

Dnes to máte poměrně jednoduché.

Nad kterými dveřmi se nachází mariánský znak z titulní strany?

Nápovědou vám mohou být další sochy, které se nacházejí na stejném objektu a v zahradě. Budou nás provázet i tímto číslem.

Odpovědi pište do 10.12.2021 na adresu:

petr.pesek@zsdukelska.cz

NOVÁ SOUTĚŽ: „ZNÁŠ NAŠE MĚSTO?“

Adaptační kurz

Jak vzpomínají na adaptační kurz žáci VI.A?

Ve druhém týdnu nového školního roku se vypravili žáci šestých tříd na adaptační kurz. Nutno říci, že tato akce je jimi milována, a kdyby se o týden dva prodloužila, bylo by to žactvem vítáno. V oblibě mají

zejména sportovní aktivity, pobyt v přírodě, výbornou stravu a romantiku u ohně. Zvláště se dětem líbil výlet na hrad Sokolí a cesta poslepu lesem. Také ubytování s kamarády

pokračování na str. 4

Adaptační kurz

pokračování ze str. 3

slavilo úspěch – i když by pochopitel-

ně bylo vítáno, kdyby se po večerce učitelé vypařili několik kilometrů daleko a ponechali své svěřence bez dozoru, což z pochopitelných důvodů nešlo.

Jedním z mála záporů byla příliš železitá voda a nechutň některých spolužáků udržovat pořádek na pokojích. Nu a jen jeden nebo dva dotazování označili celý kurz za zbytečný, protože se se svými spolužáky znají několik let.

-red-

Redakce děkuje za poskytnutí fotek
třídy 6.A

V sedmých třídách jsme si
tentokrát v rámci literatury vy-
zkoušeli psaní básní. Jak nám to
šlo? Posuďte sami.

Výběr provedli vyučující 7. tříd

Literární strana – pokusy našich žáků

Kdo zdobí naši školu?

Pavoučci

Kdo by se pavoučků bál,
kdo by se jim snad jen smál?

V pohádkách si sítě pletou,
cestu k štěstí princům metou.

K naší škole směr už našli,
přání svá jim také pošli –
na chodbě teď sít už mají,
všechny nás tu ohlídnají.

Kolektiv 7.B

Na louce byl klid
rostla tam tráva
a postaven byl byt
papala ho kráva.

Kreslil jsem nos
a vedle mě křída
koukal na mě kos
obrázek byl bída.

Kamila Štichová, 7.C

V údolí byla mlha nízko posazena
a šumot potůčku tam zněl.
Praskání dřeva v kamnech
a svatý klid si pěl.

Martin Hanuš, 7.C

pokračování na str. 6

Podzimní vzpomínání

Podzim je také časem, kdy s blížícím se dnem Památky zesnulých myslíme na ty, kdo už s námi nejsou. I mě s prvními mlhami a mrazíky zasáhlo vzpomínání.

Moje babička říkala, že si máme dávat pozor na to, jaká přání vyslovujeme, protože si můžeme zavolat na osud. A ten že nepřináší jen to dobré.

Je to pravda, přesvědčila jsem se o tom.

To jsem byla ještě mladá začínající učitelka, bude tomu tak třicet let, a vracela jsem se se svými osmáky ze školního výletu. Poučena zkušenějšími kolegyněmi jsem na nádraží vyrazila z kempu několik kilometrů pěšky dle pravidla, že žáky třeba unavit, aby se snížilo riziko poškození vlakových kupé a na únosnou míru snížil hluk vylučovaný třiceti hrdly. Unavili se a rádi se při čekání na vlak usadili do stínu na trávníku před nádražím, složili batohy a po chvíli začali hrát tichou a zdraví neohrožující hru na auta. Nevím, jestli při rychlosti dnešního provozu by ji ještě bylo možné hrát.

Pravidla byla jednoduchá: jedno z dětí vykřiklo třeba: „Osm!“ A ostatní odpočítávali osm aut. Když to osmé bylo pěkné a mělo hezkou barvu, chválily: „Ty se budeš mít, v tomhle se budeš vozit.“ Když se ale po výkřiku:

„Deset!“ objevil oprýskaný trabant, držící pohromadě s největší pravděpodobností jen velmi pevnou vůlí řidiče, sklídil sázející na desítku posměch a poznámky typu – no nazar, chod' radši pěšky nebo to nabídní technickému muzeu. Bavili se tak více chlápci a sem tam pobídl i

dívky, aby neohrnovaly nos a zapojily se. Tak došla řada i na Lucii.

Byla to tichá a jemná dívka, výborná žákyně milující hru na klavír a hudbu obecně. Dění ve třídě spíše sledovala, než aby se ho účastnila. Často bývají takové děti třídou odmítány, v tomto případě to tak ale nebylo. Její spolužáci jakoby chápali, že její svět je prostě trochu jiný. Ve třinácti letech byla už umělkyní a nebylo možné to přehlédnout. Na školních besídkách pravidelně vystupovala jako poslední, aby nezastínila ostatní účinkující. Vidím ji jako dnes, když se objevila na jevišti v bílých nadýchaných šatech, které jí rodiče pořídili právě na vystoupení - v té době už ji zvali na různé soutěže, zahájení vernisáží a podobně. Vyšla na jeviště jako dítě, ale po cestě ke klavíru procházela proměnou, ke klavíru usedala už naprosto soustředěná, modrýma očima pohládila klávesy, pak se nadechla a zároveň zdvihla útlé ruce nad klávesnici. Pak se její prsty rozběhly lehce jako motýli a dokonalost hry nás ohromila. Cítila jsem, že je jednou z těch, co nesou dar. Dar ukazovat nám obyčejným lidem krásu.

Ale byla zároveň i dítětem, které se rádo baví. A když na ni Kuba křikl: „No tak, Lucko, řekni číslo, tobě přijede určitě mercedes!“

Pravděpodobnost, že v té době uvidíte na silnici mercedes byla asi taková, jako potkat lachtana na Sahaře. Trabant, škodovka, žigulík, to patřilo tehdy na silnici nejčastěji.

Lucku to ale i tak potěšilo, usmála se na spolužáka, asi i proto, že v jeho hlase nebyla závist, a odpověděla: „Sedm, to je moje šťastné číslo!“

A odpočívající děti počítaly.

První projel za jejich veselého smíchu traktor, pak podivný moped, babka na kole s nákupní taškou na řidítkách, pak tři škodovky za sebou. „Šest!“, volaly děti a vyhlížely sedmé auto. Chvíli to trvalo a pak se objevilo. Byl to černý pohřební vůz. Zamrazilo mě a děti na chvíli zmlkly. Pak ale Kuba zachránil situaci voláním: „Ten se nepočítá, to si lidi nekupují!“

To nekupují, myslela jsem si v duchu, ale všichni ho budeme jednou potřebovat. Divný pocit ve mně přetrvával. Osmý projel opravdu jako zázrakem bílý mercedes a Lucce se rozzářila její téměř průsvitná tvářička.

„Vidíš, budeš slavná a budeš hrát v cizině, to fáro mělo cizí značku.“

Pak přijel vlak, nastoupili jsme a hra na auta byla zapomenuta. Kupodivu bez problémů jsme se vrátili

pokračování na str. 4

pokračování ze str. 3

domů – pokud ovšem nepovažujete za problém, že sklerotik Ruda nechal svůj stan odjet až na konečnou stani-

ci,
pře-

cpaný Pepa poblíkl toaletu a Janička šlápla Evičce na zbytek svačiny, čímž se podlaha na místě činu stala nebezpečně kluzkou. Evička se uklidnila, až když ukořistila moji tatranku – ano, ty už tenkrát byly k mání – a Janička dostala za úkol zcizit kus toaletního papíru a podlahu utřít.

Školní rok vjel do svých obvyklých kolejí a zdálo se, že tak bude i pokračovat.

Asi o měsíc později jsem si všimla, že má Lucka na rukou nějak moc modřin. Když jsem se ptala na jejich původ, jen pokrčila útlými ramínky a řekla mi: „ Já nevím, jen se o něco maličko bouchnu, hned mám modřinu.“

Nevypadala jako týrané dítě, její rodiče byli velice slušní lidé, přesto se mi to nezdálo normální. Informovala jsem matku a ta slíbila, že pro jistotu zajde s Luckou k lékaři.

Ten zjistil, že Lucka trpí určitou formou leukémie. Okamžitě ji poslal do nemocnice. Dárci kostní dřevě a dnešní léky tehdy nebyly. I když lékaři dělali, co mohli, nestačilo to. Občas ji pustili na pár dní domů, i do školy se přišla jednou podívat. Mátlo nás, že vypadá docela hezky, byla ráda, že nás vidí. Na hlavě měla červený šátek – o vlasy přišla po chemoterapii – a šla se svou třídou i na školní oběd.

Děti to považovaly za známku uzdravování a vesele se s ní bavily.

Sledovala jsem ji. Téměř nedla a její oči, ty její oči už patřily tomu, kdo viděl umírání člověka.

Sama zemřela za týden po návštěvě ve škole. Její vůz byl opravdu ten sedmý.

Od té doby nemám ráda číslo sedm.

Helena Kratochvílová

pokračování ze str. 4

Porost prosekaný od nenasytných lidí
z tohoto světa mizí a mizí.
Oni svou duši zanevřeli.
My jsme tu zde, abychom jim oči otevřeli.
Oči zaslepené bohatstvím
otevře jen pád a stín.

Johana Otípková, 7.C

Literární pokusy našich žáků

Všude byl nesnesitelný klid,
kolem mě se zelenala tráva,
na tomto místě chci mít svůj byt,
přál bych si, aby za okny bučela kráva.

Monika Vitoušová, 7.C

Klid bíle zasněžených stromů
a být na místě krásných domů.

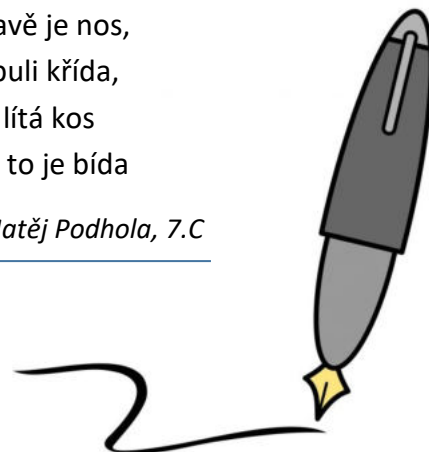
Byla to pouze má domněnka
na tváři se mi červenala rumělka.

Pozlacené střechy od slunce
ve mně vykouzlily umělce.

Karolína Rezková, 7.C

Na hlavě je nos,
na tabuli křída,
rád si lítá kos
škola, to je bída

Matěj Podhola, 7.C

Pamatujete si ještě na naši Covidici? Loni ji objevili devátáci a letošní sedmáci se rozhodli, že nám všem dají rady, jak jí život znepříjemnit, popř. zničit. Další text berte tedy jako inspiraci.

Co nemá ráda paní Covidice?

Žáci 7.B se zamysleli nad tím, jak znepříjemnit život Covidici, kterou na naší škole lokalizovali loňští devátáci. A tady máme jejich postřehy:

1. Nemá ráda, když žáci konzumují **čisté** zdravé ovoce plné vitamínů (není tedy dobré, když např. hrušky přinesené do třídy k svačině jednu po druhé někdo ohmatá a jiní je pak bez omytí jedí)
2. Při pohledu na **dezinfekci** podléhá panice—využívejme toho!!
3. Na ústup ji zahání **očkování**
4. Hnuší se jí **čisté ruce**
5. Rozčílí ji také pečlivé **větrání** místností (nosme si do školy mikiny a větrejme)
6. Bezpečně ji rozzuří **používání čistých roušek** a respirátorů (naopak roušku sebranou po pádu na zem na WC nebo oslantanou některými čuníky má v oblibě)
7. Zvyšující se **imunita** žactva se jí protiví, protože jí ztěžuje práci, se kterou jí už žárlící Polednice a Klekánice nepomáhají, ba přímo ji i sabotují
8. Mnoho jejich nepřátel na ni číhá v **nemocnicích**
- 9.. **Sport** zvyšující lidskou imunitu rovněž nemiluje (chcete-li ji potěšit, sedte co nejvíc u počítačů a televize a vyhýbejte se pohybu v přírodě)
10. Dráždí ji také **dostatečný a kvalitní spánek** (tajné noční hráče počítačových her obdaří svojí přízní)

(kolektivní práce 7.B)

Vánoční píseň

Byl krásný zimní klid,
již nebyla vidět tráva,
do toho klidu svítil můj byt,
na pastvě nebyla ani kráva.

Vyšel jsem ven,
měl jsem zmrzlý nos,
myslel jsem, že je to sen,
a posléze se sousedy vánoční písně pěji.

Petr Mík, 7.C

Protože, jak jsem již psal, nastává doba adventní a posléze vánoční, nabízíme v tomto čísle i texty vztahující se k tomuto krásnému období. Naleznete je od str. 9. Berte to jako malý bonus, jako malý dárek. Příjemné čtení.

-red-

Žabinec vodníka Česílka aneb bavíme se v kuchyni

Suroviny:

- 1 balení těstoviny *virtule*
- 0,50 balení špenát
- 0,25 l smetana
- 2 balení krabí tyčinky 1-2
- 2 ks tavený sýr *obdélničky*
- 2 stroužek česnek
- sůl
- sýr

Postup přípravy receptu

Zmrzlé surumi vhodíme do misky a zalijeme vařící vodou a necháme 5 minut tak. Pak je vyjme-
me, stáhneme fólii a surumi nakrájíme na kostky.

Ve smetaně rozvaříme tavený sýr a rozmražený špenát, z kterého jsme slili vodu, přidáme surumi a posekaný česnek a ještě 5 minut povaříme, dosolíme.

Uvařené horké těstoviny smícháme se směsí, posypeme strouhaným sýrem a ihned podáváme.
Barvu to má sice podivnou, ale je to rychlé a dobré.

Kuchařky ze šestých tříd

Adventně vánoční příloha

Advent – 4 neděle před hlavním vánočním svátkem 25. 12. – Božím hodem.

Advent – toto označení pochází z **latinského slova "adventus"**, což znamená **příchod**. Myslí se zde na příchod Vykupitele Ježíše Krista.

Historie adventu sahá až do 5. století do Itálie. Zatímco zde byl advent chápán jako doba přípravy na oslavy Narození Páně, v Galii byl pojímán jako příprava na druhý příchod Kristův. V prvních staletích se na Západě slavil také různý počet adventních nedělí, a to mezi čtyřmi až šesti. Počet čtyř adventních nedělí se prosadil až v 10. – 11. století. Například Pravoslavná církev však dodržuje šestitýdenní advent dodnes.

Advent začíná první nedělí adventní, která spadá do doby mezi 27. listopadem a 3. prosincem. Advent pak končí se západem slunce o Štědrém večeru /24. 12. ("štědrý večer" je vigilie - předvečer hlavního vánočního svátku). Někdy se proto stává, že poslední adventní neděle může připadnout i na Štědrý den/.

Liturgickou barvou adventu je fialová.

Rok 2021	neděle 28. 11. – pátek 24. 12.
Rok 2022	neděle 27. 11. – sobota 24. 12. (nejdelší možný adventní čas)
Rok 2023	neděle 3.12. – neděle 24. 12. (nejkratší možný adventní čas)
Rok 2024	neděle 1.12. – úterý 24. 12.

Komentář

Jak je z našeho přehledu již patrné, tak adventní čas začíná tuto neděli. Jsem vždy překvapen „malostí“ našich občanů, kdy od poloviny listopadu, sotva odstraníme dýně, „vyzdobí vánočně“ své příbytky, balkony, terasy. Připadá to, že čím dříve, tím lépe.

Irituje mě to o to více, když si připomeneme, že adventní čas je dobou přípravy a čekání. Symboly

Vánoc patří až na období vánoční (25.12.—neděle po 6.1.). Proč si krademe ten čas, kdy máme čekat a těšit se. Umíme vůbec čekat? Umíme se těšit?

Stejně tak vánoční písně (koledy). Proč nám znějí od října v obchodech a od 19. listopadu na náměstí? V koledách se totiž zpívá o narozeném Ježíškovi, který se přeci narodí až v noci z 24.12 na 25.12. Zpívá také budoucí maminka svému dítětku v bříšku o tom, jak se krás-

ně narodilo, jaké má hezké tvářičky, očka modrá, vlásky zlaté, jak je pěkně boubelaté? Nosí snad tomuto dítětku dary do kolébky a ptáčky přitom prozpěvují?

Sami vidíme, že je to nesmysl. Proč si komerčně „vyrábíme“ tyto nesmysly a žijeme v bludu? Proč neumíme čekat a zahazujeme naše krásné adventní tradice a adventní nekoledové zpěvy?

Kež bychom je opět našli.

Petr Pešek

Vánoce

jsou křesťanské i pohanské svátky narození Ježíše Krista a oslavou z zimního slunovratu. **Hlavní svátek (Narození Páně čili Boží hod vánoční) připadá na 25. prosince.** Předchází mu doba adventní končící Štědrým dnem jako příprava na vlastní svátek, následuje **doba vánoční trvajících** v římskokatolické církvi **do neděle po 6. lednu**, dříve trvala až do Hromnic 2. února,¹ v jiných západních církvích do svátku Zjevení Páně (6. ledna). Ve většině pravoslavných církví se datum svátků stanovuje podle juliánského kalendáře, takže datum

25. prosince v současnosti připadá na gregoriánský 7. leden. První zmínky o křesťanském slavení Vánoc pocházejí z 2. století, pevné datum 25. prosince je doloženo ze 4. století z Říma.

K Vánocům se pojí **množství lidových zvyků** jako koleda, vánoční stromek, jesličky (betlém), vánoční dárky, které podle české tradice nosí Ježíšek, či vánoční cukroví. Ve 20. a 21. století se Vánoce v mnoha zemích chápou především jako svátky pokoje, rodiny a lásky a lidé je slaví v rodinách bez ohledu na náboženské vyznání. Zvyku dávat dárky hojně využívá obchod a reklama.

Víte, který vánoční zvyk je považován za nejstarší symbol Vánoc?

Betlém nebo též **jesličky** je plastické zobrazení scény narození Ježíše Krista.

Ústřední téma je Svátá rodina, Panna Maria a svatý Josef v nuzném chlévě pečující o právě narozeného Ježíška, který leží na seně v jesličkách. Pastýři a orientální Tři králové přinášejí dary, scéna bý-

vá doplněna i zvířaty (vůl, oslík, ovce i jiná) a případně andělem svolávajícím „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle“. Betlémy byly a jsou vytvářeny z nejrůznějších materiálů: dřevěné, keramické, papírové, perníkové aj. V některých místech je i tradice živých betlémů, kde postavy jsou představovány živými lidmi ve formě buď statického výjevu nebo i hrané scény.

Jesličky jsou zemědělské zařízení pro zakládání sena ve chlévě a Maria do nich Ježíše položila podle Lukášova evangelia kvůli tomu, že nebylo místo k ubytování.

Pro vznik tradice jesliček – betlému – měla význam událost, která se stala v roce 1223. Tehdy pozval italský šlechtic Giovanni di Velita Františka z Assisi, aby strávil Vánoce na jeho panství.^[2] Budoucí světec si prý přál vidět, jak právě narozený Ježíšek leží v nuzném chlévě na seně v jesličkách, a rozhodl se, že tento výjev zobrazí. Vybral si

Odpověď najdete na této straně.

pro ni jeskyni na vrcholu skalnatého kopce u vesničky Greccio, kterou upravil jako kapli a uspořádal v ní výjev narození Páně. Sem pozval v noci 24. prosince vesničany z širého okolí. Když nastala půlnoc, rozezněly se všude zvony a kopec se míhal mnoha světly, jak si příchozí svítily na cestu pochodněmi. Když vystoupali k jeskyni, uviděli jesličky, oslíka a telátko. Při nich sloužil kněz mši a František četl úryvky z Lukášova evangelia, které jediné vypráví podrobněji o Kristově narození.

Podle tradice byla tato událost nejen prvním „betlémem“, ale byla tu prý poprvé sloužena i půlnoční mše.

Giotto di Bondone: Sv. František připravuje jesličky v Grecciu

Betlémy

Počátky miniaturních betlémů kolem roku 1600 jsou spojeny s intarzovanými ebenovými kabinetami období manýrismu, uvnitř kterých se otevírá domácí oltářík se stříbrnými či slonovinovými figurkami. Betlémské oltáříky existovaly také samostatně, a stavěly se na oltářní menzu. K prvním tvůr-

2. poloviny 19. století byl opraven a doplněn o mechanické prvky.

Do lidového prostředí se betlémy dostaly s reformami Josefa II. na konci 18. století. Josef II. nařídil uzavření některých církevních objektů a betlémy, do té doby stavěné v kostelích, odtud byly vykážány. Tehdy přišlo o zdroj obživy mnoho malířů a pozlačovačů, kteří dosud pracovali hlavně pro církve. Hledali tedy jiný způsob, jak se uživit a začali s betlémy.

Krýzovy jesličky—ústřední scénérie

cům patřil stříbrník Abraham Lotter v Augsburgu, nejstarší příklady jeho prací se dochovaly v Mnichově a v Loretě v Praze na Hradčanech.

Nejstarší chrámové betlémy byly zaváděny po Tridentském koncilu, zejména od 17. století do 1. poloviny 18. století, řeholníky z řádů františkánů, kapucínů a servitů. Nejhojnější český barokní betlém z 1. poloviny 18. století s figurami v životní velikosti a v původních barokních kostýmech patří kapucínům při kostele **Panny Marie Andělské při Loretě v Praze na Hradčanech**. Během

Známé české betlémy

Největší betlém na světě vytvořil řezbář Jiří Halouzka v **Jíříkově** a má 138 (prosinec 2007) dřevěných soch v životní velikosti.

Krýzovy jesličky (Jindřichův Hradec)
Mohelnický betlém
Třebechovický betlém
Rouhův betlém z Velešina

Třebechovický betlém—scéna Narození Páně

Rouhův Betlém z Velešína

Rouhův betlém či **Rouhův velešínský betlém** jsou dřevěné vyřezávané jesličky pocházející z Velešína, které zobrazují místní budovy, krajinu, řemesla i osobnosti. Tvůrce jesliček Pavel Rouha je vystavuje každoročně o Vánocích **od poloviny adventu do svátku Tří králů** ve sklepě domu U Kantůrků ve Velešíně.

Tvůrcem betlému je velešínský soukromý zemědělec Pavel Rouha (* 1964), který betlém tvoří ve svém volném čase. Rouha není vyučeným řezbářem, ale již jako malý obdivoval jesličky z Třešti a ve svých 6 letech vyřezal první figurku.

Betlém zaujímá plochu 34 m² a je vystaven ve sklepě domu *U Kantůrků* vedle kostela sv. Václava. Betlém obsahuje asi 200 figurek, které jsou většinou vyřezané z lipového dřeva a jsou 17 centimetrů vysoké. Tyto figurky

Detail Jesliček

jsou zasazeny do mechu, pařezů a dalších přírodnin, které imitují krajinu. Některé části budov betléma jsou pohyblivé, případně osvětlené, jiné figurky samotné jsou statické.

Figurky vyobrazují kromě klasického scénáře s **jesličkami, Ježíškem, Marií, Josefem a Třemi krá-**

li tradiční řemesla a některé jsou inspirovány skutečnými živými i zesnulými skutečnými osobami – mj. **Jakuba Jana Rybu, Josefa Režného** či přátele z Velešína. Jedna figurka symbolizuje i tvůrce betlému, Pavla Rouhu. V betlémě lze nalézt i velešínský **kostel sv. Václava, voraře na Malši, koněspřežnou dráhu** i moravský **vinný sklípek**, rozvržení jednotlivých prvků se ale každý rok liší. Sestavení betléma trvá asi měsíc a Rouha jej staví za pomoci své rodiny a zejména svého syna Josefa.

Betlém byl poprvé vystaven v roce 2006, původně chtěl Rouha pouze opravit některé figurky do betléma po svém dědečkovi (betlém z 2. poloviny 19. století z Jilemnicka), nakonec ale vyřezal betlém vlastní. Betlém se každý rok rozšiřuje.

Uzávěrka dalšího čísla:

?

Časopis **D11**, vydává vlastním nákladem ZŠ Dukelská,

České Budějovice, www.zsdukelska.cz

Řídí redakční rada pod vedením Mgr. Petra Peška